# KOMISIJOS SPRENDIMAS

## 2005 m. balandžio 6 d.

## dėl pagalbos schemos, kurią Italija ketina taikyti laivų kreditavimui

*(pranešta dokumentu Nr. C(2005) 844)*

**(tik tekstas italų kalba yra autentiškas)**

**(Tekstas svarbus EEE)**

(2006/599/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į sutartį dėl Europos ekonominės erdvės, ypač į jos 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal nurodytus straipsnius ir atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

### I. PROCEDŪRA

(1) 1998 m. lapkričio 26 d. Komisija patvirtino specialų laivų kreditavimo garantinį fondą, įsteigtą pagal 1997 m. liepos 31 d. įstatymo Nr. 261 5 straipsnį, tikėdamasi, kad minėta tvarka numatytas pagalbos intensyvumas, padidės 1 proc.

(2) 1997 m. liepos 31 d. įstatymo Nr. 261 5 straipsnis buvo pakeistas 1998 m. lapkričio 30 d. įstatymu Nr. 413. 2001 m. gegužės 16 d. Italijos valdžios institucijos atkreipė Komisijos dėmesį į 2000 m. gruodžio 14 d. ministro Tesoro pasirašytą dekretą dėl balanso ir ekonominių prognozių. Jame paminėtos ir garantijų taisyklės. Šiais pakeitimais ir papildymais siekiama, kad ši tvarka būtų numatyta pagalbos teikimui. Šis sprendimas susijęs su šiuo pranešimu.

(3) Vėliau, siekiant gauti daugiau informacijos, buvo apsikeista raštais tarp Italijos valdžios institucijų. Komisija taip pat turėjo daug neformalių kontaktų su valdžios institucijomis ir užsienio konsultantu, su kuriuo susitiko pora kartų skirtingu laiku.

(4) 2003 m. balandžio 30 d. raštu Komisija pranešė Italijos valdžios institucijoms sprendimą pradėti tyrimą dėl EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos taikymo.

(5) Sprendimas pradėti tyrimą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiame leidinyje* ([1]). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo nuomonę.

(6) Komisija suinteresuotųjų šalių nuomonės negavo.

(7) 2003 m. birželio 4 d., 2003 m. liepos 22 d. ir 2003 m. birželio 3 d. raštais Italijos valdžios institucijos, atsakydamos į Komisijos 2003 m. balandžio 30 d. sprendimą, pateikė savo nuomonę. 2004 m. sausio 27 d. įvyko susitikimas tarp Italijos valdžios institucijų ir Komisijos.

(8) 2004 m. lapkričio 3 d. raštu pakviestos į susitikimą Italijos valdžios institucijos paprašė Komisijos apibrėžti savo pozicija šioje byloje. 2004 m. gruodžio 22 d. raštu Komisija atsakė į paklausimą, tačiau jokių kitų raštų iš Italijos valdžios institucijų negavo.

### II. PAGALBOS SCHEMOS APRAŠYMAS

(9) Specialus laivų kreditavimo garantinis fondas (toliau *Fondas*) buvo įkurtas remiantis 1997 m. liepos 31 d. Įstatymo Nr. 261 5 straipsniu. Po konkurso Fondo finansų, administracijos ir technikos valdymas buvo paskirtas „Mediocredito Centrale SpA“ („Mediocredito“). Fondo paskirtis – padengti riziką, kylančią dėl laivų statybai ir jų pertvarkymui suteiktų ir negrąžinamų paskolų. Šios bankų paskolos teikiamos italų arba užsienio laivų savininkams, sumokėti už darbus Italijos laivų statyklose. Šiuo tikslu Fondas suteikia minėtiems laivų savininkams antro prioriteto *end-financing* garantijas. Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad Fondas dar nevykdo operacijų ir kad šiuo metu dar nebuvo suteikta jokių garantijų.

([1]) OL C 145, 2003 6 21, p. 48.

(10) Finansavimas turi trukti ne ilgiau nei 12 metų, jo suma turi būti ne didesnė kaip 80 % laivo sutartinės kainos, o pelno mokestis turi būti ne mažesnis kaip patvirtintas 1981 m. rugpjūčio 3 d. OCSE tarybos sprendimu ir vadovaujantis esamais pakeitimais, arba pagal rinkos kursą tais atvejais, jei finansavimas nebūtų remiamas kitų lengvatų, kurių tikslas mažinti suinteresuotųjų šalių finansinę naštą. Be to, finansavimui suteikiamas pirmojo laipsnio hipotekos garantas, kurio objektas yra laivas.

(11) Pagal tvarką numatyta laivo savininkams teikti garantijas, kurios, remiantis kriterijais, numatytais dekrete, būtų „Mediocredito“ paskelbtos finansiškai ir ekonomiškai pagrįstomis.

(12) Garantija gali sudaryti iki 40 proc. viso finansavimo ir padengti iki 90 proc. galutinio bankų patirto nuostolio, įvertinus kapitalą, sutartyje numatytas palūkanas ir delspinigių, taikant ne didesnį mokestį nei galiojančios orientacinės palūkanų normos teisminio proceso pradžios dieną, siekiant atgauti kreditą, išlaidas, tarp jų teismines ir neteismines išlaidas.

(13) Vienkartinis mokestis, taikytas Fondo naudos gavėjams, yra nustatyto dydžio ir pradžioje sudarė 1,6 proc. garantuotos sumos, nepriklausomai nuo garantuotos paskolos trukmės. Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją apie ketinimą pakeisti ši mokestį ir padidinti ji iki 2,3 proc. nuo garantuotos 12 metų paskolos (proporcingai sumažinant trumpesnio laikotarpio paskolai). Vienkartinis 2,3 proc. mokestis atitinka metinį 0,5 proc. mokestį už garantuotą negrąžintą 12 metų paskolos dalį.

(14) Italų valdžios institucijos nutarė įvesti rizikos paskirstymo mechanizmą, kuriuo remiantis skirtingiems projektams bus taikomas ir skirtingas mokestis pagal jiems būdingą riziką. Tačiau apie šią sistemą pateikti tik pagrindiniai punktai ir Komisijai nebuvo pateikta jokia tikslesnė tokios rizikos sistemos taikymo informacija.

## III. **PROCESO PRADĖJIMO PRIEŽASTYS**

(15) Sprendime pradėti tyrimą Komisija abejojo, ar italų garantinis Fondas, skirtas krediuoti laivams, laikysis visų sąlygų, minimų 2000 m. kovo 11 d. pranešimo 4.3 punkte, taikant EB sutarties 87 ir 88 straipsnius valstybės pagalbai teikiant garantijas („Pranešimas dėl garantijų“) ([2]), sąlygas, kurios leistų išskirti pagalbos teikimą.

([2]) OL C 71, 2000 3 11, p. 14.

(16) Komisija taip pat uždavė klausimą, ar valstybei suteiktas garantinis režimas, reikalaujantis to paties pelno iš visų gavėjų, atsiejant nuo individualių finansuojamo projekto rizikų ir darbo viename sektoriuje, kuriame yra rinka, galinti pateikti garantijas, galėtų būti laikomas galintis pats save finansuoti.

(17) Be to, Komisija abejojo, ar pelnas, mokamas garantijų gavėjų, atitiktų rinką ir, bet kokiu atveju, ar būtų pakankamas, kad padengtų visas taisyklių laikymosi sąnaudas.

(18) Paskiausiai Komisija negalėjo nepastebėti, kad 10 proc. pačios rizikingiausios paskolos dalies galėtų nepakakti užtikrinti, kad paskolos davėjas teisingai įvertins kreditinį paskolos gavėjo patikimumą ir kad sumažins su operacija/veikla susijusią riziką.

## IV. **ITALIJOS PASTABOS**

(19) Italijos tarnybų nuomone, Fondas neteikia pagalbos dėl tokių priežasčių:

i) Fondo numatyti kriterijai dėl garantijos pripažinimo leidžia atrinkti tik laivų savininkus, atitinkančius aukštus ekonominius kriterijus su žemesne nei vidutinė rizika; pagalbos gavėjai priklauso panašioms rizikos klasėms ir atrodo nėra būtinas administratorių pelno suskirstymas;

ii) palyginamasis tyrimas, atliktas skirtingose Italijos kredito institucijose, parodė, jog analogiškoms garantijoms, atitinkančioms numatytas Italijos tarnybų, taikoma vidutinė rinkos kaina.

(20) 2004 m. birželio 3 d. raštu Italijos tarnybos parodė norą įvesti diferencijuotą administravimo pelną, priklausantį nuo finansuojamų projektų rizikos. Sistemos pradžia tokia: pradinis pelnas – 0,5 proc. per metus. Iš tiesų pelnas kistų nuo finansavimo trukmės ir nuo pagalbos gavėjų projektų rizikos. Būtų numatyti trys pelno lygiai. Vienam finansavimui, kurio trukmė 12 metų, pelnas, siūlomas pagalbos davėjams, būtų 2,065 proc. už žemiausią rizikos kategoriją, 2,603 proc. už vidutinės rizikos kategoriją ir 3,142 proc. už rizikingiausius projektus. Tai atitiktų metinį mokestį, lygų 0,4563 proc. garantuotos sumos nerizikingiausiems projektams ir 0,6562 proc. – rizikingiausiems.

(21) Tarnybos numatytų skirtingas vertinimo grupes, remiantis šešiais ekonominiais-finansiniais parametrais, ir kiekvieną kartą potencialus pagalbos davėjas, pareiškęs norą teikti pagalbą, būtų pagal tai įvertinamas ir įtraukiamas į taisyklių sąrašą. Antra, visiškai veikiant sistemai pagal šiuos parametrus prašantysis atsidurtų vienoje iš trijų rizikos kategorijų. Bet kokiu atveju, sistema niekada netobulinta, nes Italijos tarnybos nenumatė daugiau pateikti naujų praktinių sistemos funkcionavimo detalių.

## V. **VERTINIMAS**

### 1) **Pagalbos teikimas, remiantis Sutarties 87 straipsnio 1 dalimi**

(22) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybių teikiama pagalba neatitinka bendrosios rinkos reikalavimų, nes šalių narių per valstybinius organus globojamos bendrovės iškreipia arba grasina iškreipti konkurenciją.

(23) Būdas įvertinti – tai garantinis fondas, kurio užduotis teikti garantijas paskoloms, bankų teikiamoms laivų savininkams, kad galėtų statyti arba atnaujinti savo laivus Italijos laivų statyklose. Komisija savo nuomonę dėl šio įvertinimo pateikė pranešimo 87 ir 88 straipsniuose dėl EB Sutarties dėl valstybės pagalbos formų teikiant garantijas („Pranešimas dėl garantijų“) ([3]).

(24) Pranešime dėl garantijų paaiškinta, dėl kokių priežasčių valstybės garantijos gali būti valstybės pagalba: „valstybės garantija leidžia pagalbos gavėjui gauti paskolai geresnes sąlygas už esančias finansų rinkoje. Dėl valstybės garantijos pagalbos/paskolos gavėjas turi galimybę gauti žemesnes palūkanas arba pasiūlyti mažesnę garantiją. Be valstybės garantijos jie nerastų finansų institucijos, galinčios teikti paskolą jokiomis sąlygomis. (...) rizika teikiant pagalbą pagal valstybės garantiją yra prisiimama valstybės. Toks rizikos prisiėmimas turėtų iš principo būti tolygiai pasidalinamas. Galimas atsisakymas neprisiimti tam tikros dalies rizikos valstybei yra praradimas ir tuo pat metu nauda bendrovei. Valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį gali būti teikiama ir tuomet, kai nieko nemokama už suteiktą garantiją“ ([4]).

a) *Ekonominė nauda*

(25) Iš esmės kalbama apie tai, ar siūlomas garantinis administravimo pelnas atitinka rinkos kainą. Iš bendrų valstybės garantijų tikrinimo principų ir remiantis įsakymais paaiškėja, kad principas skelbiamas garantijų pranešime: įvertinimo, ar garantija yra valstybės pagalba, pagrindas yra rinka. Būtent, jei valstybė gauna atitikmenį garantijai, kurią gautų privatus asmuo iš analogiškų pagalbos teikėjų, pagalbos gavėjas neturėtų jokios naudos, o valstybė veiktų kaip investuotoja arba privatus kreditorius, esantis finansų rinkoje. O jei atvirkščiai, kaina, sumokėta pagalbos gavėjo, ir sąlygos, taikytos garantijai, būtų palankesnės už kainą ir rinkos sąlygas, tada galioja aiški ekonominė nauda pagalbos gavėjams ir (jei atitinka kitas sąlygas) galioja valstybės pagalba pagal EB sutartį.

(26) Pranešimo dėl garantijų 4.3 punkte nustatomos šešios sąlygos, kuriomis remdamasi Komisija gali nustatyti, ar valstybės garantijų taisyklės sudaro valstybės pagalbą. Vadinasi, Komisija pirmiausiai turi įvertinti, ar paskelbtos taisyklės atitinka šias sąlygas, kad suprastų, kiek tai leistų neįvertinti pagalbos elementų.

(27) Pagal 4.3 punktą valstybės garantijos taisyklės nesudaro valstybės pagalbos, remiantis 87 straipsnio 1 dalis ir esant tokioms sąlygoms:

a) pagalba neteikiama gavėjams, esantiems sunkioje finansinėje padėtyje;

b) pagalbos gavėjas iš principo gali gauti paskolą rinkos sąlygoms be valstybės įsikišimo;

c) garantijos, susijusios su finansine operacija, yra apribotos iš anksto nustatytu maksimaliu mokesčiu, negauna daugiau nei 80 proc. esamos (išskyrus obligacijas ar analogiškus) paskolos (ar kito piniginio įsipareigojimo) ir negali būti pratęsiamos;

d) taisyklės remiasi realiu rizikos vertinimu, kad pagalbą gaunančių bendrovių sumokėti atitikmenys visiškai leistų finansuoti tą pačią tvarką;

e) tvarka numato taisykles, pagal kurias ne tik bus teikiamos garantijos, bet ir finansinė dotacija metinei revizijai;

([3]) Žr. 2 išnašą.
([4]) 2.1 ir 2.1.2 pranešimo punktai.

f) atitikmenys padengia tiek riziką, glaudžiai susijusią su garantijos teikimu, tiek su administracinėmis išlaidomis, taip pat kapitalo pelningumą, jei valstybė duoda pradinį fondą sistemai įgyvendinti.

(28) Komisija pastebi, kad esamu atveju turimos sąlygos, esančios a, b, c ir e dalyse, ir sąlygos, esančios punktuose d ir f, kai prisiimama valstybės rizika, nėra kompensuojamos atitinkama dalimi.

(29) Pagal 4.3 punkto pranešimo d ir f dalis tvarkos sąlygos turi būti paremtos realiu rizikos vertinimu, kad sistema pati save galėtų patikimai finansuoti ir gautos sumos pakaktų padengti normaliai rizikai, glaudžiai susijusiai su garantija ir pagalbos tvarkos administracinėmis išlaidomis (taip pat kapitalo pelningumu, kai valstybė suteikia pradinius fondus sistemos praktiniam įgyvendinimui). Italija nesugebėjo parodyti Komisijai, kad numatytas tvarkos administravimo pelnas gali užtikrinti savo paties finansavimą ir padengti visas administravimo išlaidas.

i) Pasiūlyto administravimo pelno nedarnumas

(30) Kredito institucijos, veikiančios finansų rinkoje, reikalautų aukštesnio pelno tokio tipo garantijoms, žinant, kad 2,3 proc. pelno nepakanka užtikrinti, jog bus padengtos visos išlaidos ir galimas neatlikimas/neįvykdymas, taip pat administravimo išlaidos. Tas pats galioja ir pelno grupei nuo 2,065 proc. iki 2,603 proc., nurodytai 2004 m. birželio 3 d. rašte.

(31) Italijos tarnybos nėra turėjusios analogiškų valstybės garantijų tvarkų, taigi neturi istorinių arba empirinių (sektoriaus neįvykdymo lygis, tvarkos pajamos, realios administracinės valdymo išlaidos) duomenų, pagal kuriuos galima būtų įrodyti tvarkos finansavimą savo pačios jėgomis.

(32) Italijos tarnybų pasiūlytas pelnas yra paskaičiuotas pagal analogišką rinkos vertę ir turi būti tinkamas. Tai bet kokiu atveju neatitinka informacijos, kurią turi Komisija.

(33) Be to, Italijos tarnybos 1998 m. spalio 7 d. raštu tvirtina, kad rinkos vidutinis uždavinys garantijos suteikimui yra metinis 0,915 proc. pelnas. Ši vertė yra aukštesnė už metinę vertę, atitinkančią pelną, numatytą Italijos tarnybų, ir už pelną, numatytą 2003 m. birželio 3 d. rašte.

(34) Antra, numatytos pelno neatitikimas aptinkamas kituose raštuose, pateiktuose Italijos tarnybų. 2003 m. jos atliko palyginamąjį tyrimą, kuriuo vertino rinkos vidutinę sumą, kurią taikytų kredito institucijos analogiškoms garantijoms. Iš Italijos banko raštų, persiųstų Komisijai, aišku, jog visos institucijos, kurioms buvo pateiktas klausimas, taikytų aukštesnius nei 0,5 proc. per metus pelnus arba aukštesnę pelno grupę nei pasiūlyta Italijos 2004 m. birželio 3 d. rašte. Bankų siūlomas administravimo pelnas:

| | |
|---|---|
| CARIGE bankas | Nuo 0,50 proc. iki 0,75 proc. per metus |
| BNL | Apie 0,60 proc. per metus |
| „Unicredit“ | 0,60 proc. per metus |
| „Citigroup“ | 0,60 proc. per metus |
| „Deutsche Bank“ | Nuo 0,70 proc. iki 0,80 proc. per metus |
| „ABM Amro“ | Nuo 0,70 proc. iki 0,75 proc. per metus |
| „Intesa“ bankas | Apie 0,75 proc. per metus |
| Romos bankas | Nuo 0,70 proc. iki 1,25 proc. per metus |

(35) Trečia, pasiūlyto pelno neatitikimas vėliau patvirtinamas Komisijos turima patirtimi, analizuojant garantines Vokietijos laivų kreditavimo tvarkas, kurios, skirtingai nuo Italijos Fondo, veikia jau keletą metų. 2003 m. gruodį Komisija patvirtino Vokietijos garantinius režimus (Valstybės pagalba Nr. N 512/03 [5]) ir paminėti dydžiai nesudarė valstybės pagalbos pagal sutartį.

(36) Būtent Vokietijos atvejis parodė, kad yra reikalingi aukštesni pelnai užtikrinti projekto neįvykdymo rizikos padengimą (ir administracinių išlaidų): Vokietijos tvarka turėjo pelnus nuo 0,8 proc. iki 1,5 proc. per metus pagal pagalbos gavėjo kreditinį patikimumą.

[5] OL C 62, 2004 3 11, p. 2.

(37) Kadangi Vokietijos ir Italijos tvarkos yra labai panašios ir kelia analogiškas problemas, Komisija pasiūlė Italijos tarnyboms atlikti išsamų Vokietijos sprendimo turinio tyrimą, ypač todėl, kad, kaip jau buvo minėta, šalys turėjo įvairių valstybės pagalbos tvarkų laivų kreditavimo patirtį. Tuo tarpu Italijos tarnybos nesugebėjo pateikti jokio motyvo, įrodančio, kad tvarka galėtų visiškai pati save finansuoti, o Vokietijos tarnybos pateikė didelį kiekį patikimų duomenų, pagrindžiančių savo įvertinimą ([6]).

(38) Dėl to Komisija išsiuntė Italijai sprendimo dėl Vokietijos tvarkos oficialią versiją. Be to, Italijai pareiškus norą sužinoti tikslesnę ir išsamesnę informaciją, jei įmanoma tiesiogiai ir iš Vokietijos tarnybų, Komisija perdavė Italijos tarnyboms ir jų užsienio konsultantui būtinus kontaktinius duomenis.

ii) Rizikos paskirstymo trūkumas

(39) Komisija mano, kad Fondas neturi būti paremtas realiu rizikos vertinimu ir kad šis neturi pats savęs remti.

(40) Informacija, kuria naudojasi Komisija, parodo, kad laivų kreditavimas yra sektorius, kuriame yra įmanoma įvertinti individualią riziką ir paskaičiuoti jos kainą, ir kad egzistuoja teisingai veikianti laivų kreditavimo garantijų suteikimo *end-financing* rinka. Vadinasi, laivų kreditavimo garantijų tvarka, numatanti vienodą pelną visiems, gaunantiems pagalbą, tarkime, kad veikia vadovaujantis tomis pačioms taisyklėmis ir apribojimais kaip ir kiti rinkos dalyviai, nepasirodo galinti patikimai pati savęs remti. Būtent pagalbos gavėjams yra visada įmanoma su mažesne nei vidutinė rizika surasti garantą, galintį padengti mažesne suma nei vidutinis pelnas riziką. Kad nebūtų privaloma, garantijų tvarka, pasiūlyta viešųjų tarnybų ir skirta tik aukštesnei nei vidutinė rizikai padengti, neatrodo galinti atitinkamai save finansuoti.

(41) Pateikta informacija rodo, kad laivų kreditavimo garantinė tvarka, sukurta Italijos, numato iš anksto nustatytą pelną ir kad tvarkos taikymas nėra būtinas. Kartu Italijos pateikta informacija patvirtina, jog yra įmanoma įvertinti individualią riziką (ir kad egzistuoja tokių garantijų teikimo rinka). Turint šias prielaidas, negalima manyti, kad garantijų sistema, skirianti administravimo pelną, apie kurį kalbame, bus „be jokių abejonių“ stipri pati save remti.

(42) Kaip jau sakyta 2004 m. birželio 3 d. rašte, Italijos tarnybos parodė norą įvesti tvarką, kuria remiantis skirtingų rizikų projektams būtų taikomas skirtingas pelnas. Šis noras, deja, nebuvo pagrįstas teikiant konkretų siūlymą. Nauja sistema, aprašyta bendrais bruožais rašte, iki šiol neturi numatytų jos veikimo detalių ar su tuo susijusios informacijos, nors Italijos tarnybos yra informuotos apie šio aspekto, lemsiančio Komisijos sprendimą, svarbą.

(43) Bet kokiu atveju, net manant, kad tokia sistema galėtų užtikrinti realų rizikos įvertinimą, užtektų pasiūlytų pelnų (žr. aukščiau) įrodyti, kad jų dydis galėtų suteikti ekonominę naudą pagalbą gaunantiems laivų statytojams.

iii) Administracinių išlaidų padengimas

(44) Italijos tarnybos nepateikė Komisijai patikimų ir išsamių administracinių išlaidų įvertinimų, susijusių su Fondo planavimu, įkūrimu ir valdymu, ir niekad nemanė taisyti šio trūkumo, nepaisant to, net jei šis klausimas būtų iškeltas sistemos įgyvendinimo svarstymui.

(45) Komisija mano, kad surinkto pelno nepakaks padengti visiems nuostoliams tuo atveju, jei nebūtų įvykdomas projektas, ir tai kelia pavojų visų administracinių išlaidų padengimui.

(46) Galiausiai, Italijos tarnybos Komisijai pranešė, kad įstatymu paskirti ir valstybės į balansą įtraukti 258 228 449,54 eurų (500 milijardų lirų) Fondo veiklai, vis dėlto nenumatant jokio kapitalo pelningumo.

iv) Išvados

(47) Užbaigdami matome, kad iš pateiktų iki šiol argumentų yra aišku, kad pelnas arba jo grupė, numatyti Italijos tarnybų, negali užtikrinti nei tvarkos finansavimo, nei administracinių išlaidų padengimo. Be to, tvarkos taisyklės neatrodo, jog būtų paremtos realiu rizikos vertinimu. Taip pat visiškai aišku, kad privataus investuotojo kriterijus yra nepatenkinamas.

([6]) Pastebima, kad laivų statybos rinka yra globali ir ši laivų kreditavimo rinka atrodo esanti bent jau paneuropinė. Iš Vokietijos atvejo galima bent jau išgauti svarbių elementų, nepriklausomai nuo fakto, kad įvertintos tvarkos šiame posėdyje nelietė Italijos atvejo.

(48) Turėdama omenyje šias prielaidas, Komisija mano, jog siūlomas dydis gali suteikti ekonominę naudą Fondo pagalbos gavėjams.

b) *Valstybės išteklių panaudojimas ir dydžio atranka*

(49) Tvarka aiškiai įtraukia valstybės išteklių panaudojimą, suteikiant viešas garantijas ir pateikiant valstybės balanso atitinkamas finansines priemones. Valstybės garantijos gali atnešti išteklių nuostolį valstybei, kuri prisiima finansinę riziką ir atsisako pagalbos gavėjų mokamos dalies.

(50) Taip pat yra aišku, jog valstybės garantijos teikiamas dydis parenkamas toks, kokiu gali pasinaudoti tik laivų statytojai, ketinantys vykdyti laivų statybos ir atnaujinimo darbus Italijos laivų statyklose (ir kurie atitinka Italijos įstatymų nustatytus reikalavimus).

c) *Rinkos iškreipimas ir pasikeitimų rezultatai*

(51) Ekonominė nauda, suteikiama Fondo specialioms bendrovėms, gali pati savaime iškreipti konkurenciją, kadangi valstybės garantijos gali pagelbėti bendrovėms, užsiimančioms tam tikra veikla, gauti garantijas, net jei kitu atveju tai būtų neįmanoma. Valstybės garantijų suteikimas be tinkamos pagalbos gavėjų kompensacijos gali suteikti Italijos laivų statybos sektoriui konkurencinį pranašumą prieš Europos ir ne Europos konkurentus, negaunančius analogiškos pagalbos.

(52) Globalioje rinkoje egzistuoja stiprūs tarptautiniai ryšiai laivų statyboje. Pagalbos dydis, apie kurį kalbame, gali turėti įtaką keitimuisi tarp šalių narių.

(53) Kadangi tinka visi 87 straipsnio 1 dalies elementai, pasiūlyta tvarka atitinka Valstybės pagalbą pagal sutartį.

2) **Pagalbos suderinamumas su bendrąja rinka**

(54) 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse išdėstytos sąlygos, kuriomis remiantis turima galvoje pagalba yra suderinama ir gali būti laikoma neprieštaraujanti bendrajai rinkai. 87 straipsnio 3 dalies a dalyje numatoma, jog Taryba gali nustatyti specialias pagalbos kategorijas, kvalifikuotos daugumos sprendimu Komisijos teikimu, kurios gali būti derėti su bendrosios rinkos kriterijais.

(55) Pranešime pagalba laivų statybos sektoriui buvo tvarkoma 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1540/98, susijusiu su pagalba laivų statybai ([7]). Pagal šį reglamentą pagalba sektoriui leidžiama tik atitinkant jame nurodytas sąlygas ir tikslus. Be to, finansavimo pagalba laivų statybos veiklai nėra leistina pagal sutartis, pasirašytas jau po 2000 m. gruodžio 31 d.

(56) Nuo 2004 m. sausio 1 d. yra taikoma nauja Valstybės pagalbos teikimo laivų statybai tvarka ([8]) („Valstybės pagalbos teikimo laivų statybai tvarka“), uždraudžianti bet kokią pagalbą sektoriaus viduje. Taip pat gali būti pripažįstama tik pagalba, atitinkanti nurodytus reikalavimus, ir skirta įgyvendinti tikslą, numatytą toje Tvarkoje.

(57) Pagal Teismo išvadas ([9]) nustatyta Valstybės pagalba, išskyrus tranzitines normas, turi būti išanalizuojama remiantis galiojančiomis normomis priimant sprendimą dėl jų suderinamumo. Vadinasi, esamu atveju pagalba turi būti išanalizuota remiantis tvarka, pagal kurią suteikiama pagalba laivų statybai.

(58) Sprendimas pradėti buvo priimtas, kai jau galiojo Reglamentas (EB) Nr. 1540/98, kuriuo sukurta teisinė pagalbos teikimo bazė. Taigi, nėra būtina naujai pradėti veiklą, kai svarbūs dviejų teisinių aktų įsakymai nėra iš pagrindų skirtingi. Ši sąlyga aiškiai pastebima šiame atvejyje ([10]).

(59) Remiantis Tvarka, reglamentuojančia pagalbos teikimą laivų statybai, ir Reglamentu (EB) Nr. 1540/98, pagalba apima visus tiesioginės ir netiesioginės pagalbos būdus, panaudotus teikiant pagalbą laivų statykloms, laivų savininkams arba tretiesiems asmenims statyti arba atnaujinti laivus, ypač kreditinės lengvatos, garantijos ir mokestinės lengvatos ([11]).

([7]) OL L 202, 1998 7 18, p. 1.
([8]) Valstybės pagalbos teikimo laivų statybai tvarka (2003/C 317/06) (OL C 317, 2003 12 30, p. 11).
([9]) Atitinka pirmo lygio Teismo 2004 m. lapkričio 18 d. bylą T-176/01, „Ferriere Nord SpA“ prieš Komisiją, ypač 134–140 punktai.
([10]) Atitinka bylą T-176/01, 74–82 punktai.
([11]) Atitinka 2 straipsnio 2 dalį, Tarybos reglamento (EB) Nr. 1540/98, ir pagalbos suteikimo laivų statybai tvarkos 11 punktą.

(60) Atsižvelgiant į bendrosios rinkos kriterijus, sprendimas pradėti pagalbos teikimo tyrimą yra grindžiamas tuo, kad aptariama pagalba yra pagalba veiklai ir kiek ji sutampa su 2001 m. sausio 1 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1540/98 ([12]). Ši pagalbos teikimo laivų statybai norma galioja ir šiandien ir nesuteikia pagalbos veiklai.

(61) Priimant sprendimą pradėti tyrimą, buvo išanalizuota ir galimybė įvertinti pagalbos suderinamumą remiantis OCSE įsakymu dėl kredito lengvatų, teikiamų laivų statybai ir atnaujinimui ([13]). Ryšium su tuo yra tvirtinama, kad, nepriklausomai nuo to, ar OCSE sektoriniai susitarimai numatytų garantines normas, susitarimo įsakymai dėl minimalių administravimo pelnų nebūtų taikomi, kol nebūtų išanalizuojami dalyvaujančiųjų sektoriaus susitarime ([14]). Tai dar ir šiandien yra aktualu.

(62) Nebuvo numatyta analizuoti pagalbos ryšio su kitais įsakymais dėl suderinamumo, numatytais Tarybos reglamento (EB) Nr. 1540/98, kur akivaizdu, kad aptariama pagalba nėra užbaigta nei tvirtinti, nei pertvarkyti, nei naujai investuoti, nei tirti, nei aplinkai saugoti. Taip pat akivaizdu, kad pagalba nėra tiesioginė, kad padėtų pasiekti šiuos tikslus net prisitaikant prie šiek tiek kitokių pagalbos laivų statybai taisyklių įsakymų. Taip pat akivaizdu, kad šia pagalba neketinama siekti kitų horizontalių tikslų (mokymas, užimtumas, MDB vystymas), šiuo metu įtrauktų į tvarkos sąlygas.

(63) Reikia papildomai pabrėžti, kad Italijos tarnybos niekada netvirtino, kad pagalba turi būti derinama. Taip pat niekada nepateikė Komisijai informacijos, kuria remiantis būtų galima įvertinti, ar pagalba galėtų būti įstatymo pažeidimas, apie kurį kalbama Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

(64) Turėdama omenyje tai, kas išdėstyta, Komisija mano, kad šiuo atveju netaikoma nei viena iš taisyklių pažeidimo dalių uždrausti suteikti valstybės pagalbą laivų statybos sektoriui ir kad dydis, kurį atspindi valstybės pagalbos skyrius pagalbos kraštutinumai, neatitinka bendrosios rinkos kriterijų.

## VI. **IŠVADOS**

(65) Remiantis tuo, kas pateikta, Komisija prieina prie išvados, kad tvarka, susijusi su Specialiu laivų kreditavimo garantiniu Fondu, nėra suderinama su bendra valstybės pagalbos tvarka bendrojoje rinkoje,

SPRENDIMAS:

*1 straipsnis*

Valstybės pagalbos tvarka, pagal kurią Italija ketina duoti leidimą teikti kreditus laivams, remiantis 1997 m. liepos 31 d. įstatymo Nr. 261 1 straipsniu, 1998 m. lapkričio 30 d. įstatymo Nr. 413 straipsnio 1 pakeitimais ir ministro Tesoro dekretu, balansu ir ekonominiu 2000 m. gruodžio 14 d. programavimu, neatitinka bendrosios rinkos reikalavimų.

Šiai pagalbai šiuo metu negali būti suteiktas leidimas.

*2 straipsnis*

Per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo Italija turi pranešti Komisijai apie veiksmus, kurių imsis šiuo klausimu.

*3 straipsnis*

Šio sprendimo vykdytoja yra Italija.

Priimta Briuselyje, 2005 m. balandžio 6 d.

*Komisijos vardu*

Neelie KROES

*Komisijos narė*

([12]) Atitinka 3 straipsnio 1 dalį, Tarybos reglamento (EB) Nr. 1540/98.
([13]) Atitinka 3 straipsnio 4 dalį, Tarybos reglamento (EB) Nr. 1540/98.
([14]) Atitinka pagalbos suteikimo laivų statybai tvarkos 23 punktą, kuris nukreipia į tuos pačius OCSE įsakymus, kurie cituojami veiklos dėl pradėjimo sprendime.